

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการที่ดีของท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ผู้วิจัยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการที่ดีของท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการที่ดีของท้องถิ่น ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

1. ด้านช่วงเวลาของการศึกษา จะศึกษาครอบคลุมช่วงเวลาตั้งแต่องค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ได้นำการบริหารจัดการที่ดีมาใช้ในปี พ.ศ. 2545 จนถึงปัจจุบันปี พ.ศ. 2555
2. ด้านพื้นที่ของการศึกษา การวิจัยครั้งนี้ทำการวิจัยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ตำบลคลองนารายณ์
3. ด้านประชากรของการศึกษา จะศึกษาประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ที่มีสิทธิ์เลือกตั้ง

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษา เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการที่ดีของท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี นับว่าเป็นสิ่งที่ดี และมีประโยชน์ การบริหารจัดการที่ดีของท้องถิ่นนำมาซึ่งความเป็นอยู่ที่ดีและมีมาตรฐานของประชาชนในสังคม ซึ่งหากนับจากที่มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 บทบาทอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเป็นอย่างมาก เนื่องจากรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวมีลักษณะเด่นอันเป็นคุณต่อประเทศชาติและประชาชน ด้านโครงสร้างและแนวทางที่จะนำไปสู่ธรรมาภิบาล โดยให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกำหนดกรอบความเป็นอิสระในการปกครองตนเองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามเจตนารมณ์ของประชาชนและความเป็นอิสระในการกำหนด

นโยบายการปกครอง การบริหารงาน การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการที่ดีของท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการที่ดีของท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการที่ดีของท้องถิ่น ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาได้แก่ประชากรผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ที่มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งได้แก่ประชากรในหมู่ 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 ประชากรจำนวน 3,665 คน (ข้อมูลจากองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ สํารวจเมื่อ ปี พ.ศ. 2552) ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Yamane. 1970 ; อ้างถึงใน พิชิต ฤทธิเจริญ. 2544 : 138) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน

สถิติที่ใช้ในการวิจัยข้อมูลทั่วไปของประชาชน (เพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา ระยะเวลาที่พักอาศัย) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ส่วนระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารจัดการที่ดีของท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ส่วนการทดสอบสมมุติฐาน ใช้ค่าสถิติ t-test ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ใช้สถิติ One-way ANOVA ในการวิเคราะห์หาความแปรปรวนแบบทางเดียว และหากพบว่าความแตกต่างจะทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ LSD โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผลการวิจัยจะนำเสนอตามลำดับดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างการวิจัยครั้งนี้ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ จากจำนวนประชากร 3,665 คน

2. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการที่ดีของท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

3. การทดสอบสมมุติฐานเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเลือกตอบได้ตามรายการ (Check-list) จำนวน 3 ข้อ ปลายเปิด 2 ข้อ

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการที่ดีของท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี เป็นแบบสอบถามที่ให้แสดงความคิดเห็นตามระดับความคิดเห็นมี 5 ระดับ เกณฑ์การให้คะแนนตามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยมีรายละเอียดคำถามทั้งสิ้น 36 ข้อ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

สรุปผลการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการที่ดีของท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการที่ดีของท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี พบว่า ประชาชนมีการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการที่ดีของท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ทั้ง 6 ด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการที่ดีของท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ด้านหลักนิติธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักการมีส่วนร่วม และอันดับสุดท้ายคือหลักความคุ้มค่า ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยในแต่ละด้านได้ดังนี้

1.1 ด้านหลักนิติธรรม พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการที่ดีของท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี โดยด้านหลักนิติธรรมมากที่สุด ร่วมบริหารโดยยึดถือระเบียบและกฎหมายอย่างเคร่งครัด อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือร่วมทบทวน ปรับปรุง กฎระเบียบ ข้อบังคับให้มีความทันสมัย และระดับต่ำสุด คือไม่เคยเข้าร่วมใช้กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ

1.2 ด้านหลักคุณธรรม พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการที่ดีของท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี โดยด้านหลักคุณธรรมมากที่สุด คือร่วมจัดทำจรรยาบรรณสำหรับข้าราชการ และติดตามส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตาม รองลงมาคือ เข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสียสละ เพื่อประโยชน์ส่วนรวม และประชาชนทั่วไป และระดับต่ำสุดคือไม่ได้เข้าร่วมจัดทำตัวชี้วัดในการปฏิบัติงาน

1.3 ด้านหลักความโปร่งใส พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการที่ดีของท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี โดยด้านหลักความโปร่งใส มากที่สุด คือร่วมสร้างจิตสำนึกในการปฏิบัติงานอย่างโปร่งใส รองลงมาคือ

ร่วมพัฒนาระบบการแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนที่มีประสิทธิผล และระดับต่ำสุดคือ ไม่เคยเข้าร่วมเป็นกรรมการเพื่อตรวจสอบการดำเนินงานของ อบต.

1.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วม พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการที่ดีของท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี โดยด้านหลักการมีส่วนร่วม มากที่สุด ร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาอบต. และร่วมในการเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินงานต่าง ๆ รองลงมาคือร่วมกับ อบต. ส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นในการจัดบริการแก่ประชาชน และระดับต่ำสุด คือ ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมของ อบต.

1.5 ด้านหลักความรับผิดชอบ พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการที่ดีของท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี โดยด้านหลักความรับผิดชอบมากที่สุด ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด ถูกต้อง ครบถ้วน และทันกำหนดเวลา รองลงมาคือดำเนินการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องตามรายงานผลการตรวจสอบและผลการประเมินจากฝ่ายตรวจสอบอย่างจริงจัง และระดับต่ำสุด คือ มีการรับฟังและนำข้อเสนอแนะ ข้อร้องเรียนของประชาชนไปดำเนินการอย่างเต็มความสามารถ

1.6 หลักความคุ้มค่า พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการที่ดีของท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี โดยด้านหลักความคุ้มค่ามากที่สุด คือ ร่วมใช้แผนเป็นเครื่องมือในการบริหารงาน ให้เป็นระบบ รองลงมา คือ ร่วมการลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน มุ่งเน้นคุณภาพ และผลของงานเป็นสำคัญ และระดับต่ำสุด ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมการติดตามและประเมินผลเพื่อที่จะทราบถึงความคุ้มค่าของกิจกรรม หรือโครงการ

2. จากการทดสอบสมมุติฐานเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการที่ดีของท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

ตาราง 19 ผลการทดสอบสมมุติฐาน

สมมุติฐาน	ผลการทดสอบสมมุติฐาน
1. ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการที่ดีของท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกัน	ยอมรับสมมุติฐาน
2. ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการที่ดีของท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกัน	ยอมรับสมมุติฐาน

ตาราง 19 ผลการทดสอบสมมุติฐาน (ต่อ)

สมมุติฐาน	ผลการทดสอบสมมุติฐาน
3. ประชาชนที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นต่อมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการที่ดีของท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี แยกต่างหาก	ยอมรับสมมุติฐาน
4. ประชาชน ที่มีการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการที่ดีของท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี แยกต่างหาก	ยอมรับสมมุติฐาน
5. ประชาชนที่มีระยะเวลาที่พักอาศัยต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการที่ดีของท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ไม่แตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมุติฐาน

อภิปรายผล

1. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการที่ดีของท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการที่ดีของท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวมพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการที่ดีของท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ทั้ง 6 ด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งจากผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาของขวัญนภา สุขคร (2552 : บทคัดย่อ) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการที่ดี ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการที่ดีอยู่ในระดับปานกลาง และยังสอดคล้องกับรัตติญา เทิดรัตนพงศ์ และสุนีย์ ไชยสุวรรณ (2554 : บทคัดย่อ) ศึกษาการมีส่วนร่วมเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการที่ดีของเทศบาลตำบลหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ระยะเวลาพักอาศัยต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการที่ดี ด้านหลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับปานกลาง และสุจิตรา มีจำรัส (2550 : 85) ศึกษาและกำหนด รัตนธรรม (2552 : บทคัดย่อ) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

ของเทศบาลตำบลแหลมทอง จังหวัดตราด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลแหลมทอง ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลแหลมทอง จังหวัดตราด ในด้านหลักความคุ้มค่า พบว่ามีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ในขณะที่เดียวกันผลการวิจัยในภาคินิพนธ์นี้แตกต่างจากผลการวิจัยของกัจฉิตวรรณ หวังสุภกิจโกศล (2550 : บทคัดย่อ) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยโจด จังหวัดสระแก้ว ผลการศึกษาพบว่าความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการที่ดีมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และวิลาสินี เทียนทอง (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการที่ดี ของเทศบาลตำบลวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ผลการศึกษาพบว่าความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการที่ดีมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการที่ดีของท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ในรายด้าน พบว่า

1. ด้านหลักนิติธรรม พบว่า ร่วมบริหารโดยยึดถือระเบียบและกฎหมายอย่างเคร่งครัดอยู่ในระดับมาก ซึ่งจากผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาของกัจฉิตวรรณ หวังสุภกิจโกศล (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยโจด จังหวัดสระแก้ว ด้านหลักนิติธรรมอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักการมีส่วนร่วม และพบผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นว่าประชาชนที่มีเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการที่ดีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ด้านหลักคุณธรรม พบว่า ร่วมจัดทำจรรยาบรรณสำหรับข้าราชการ และติดตามส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งจากผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาวิลาสินี เทียนทอง (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการที่ดี ของเทศบาลตำบลวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ผลการศึกษาพบว่าความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการที่ดีมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง และพบผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมพบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการที่ดีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ด้านหลักความโปร่งใส พบว่าร่วมสร้างจิตสำนึกในการปฏิบัติงานอย่างโปร่งใสอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งจากผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาของสุภัทรมาศ

จริยเวชชัวัฒนา (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในเรื่องการบริหารการจัดการที่ดีของเทศบาลตำบลบ้านฉางตามหลักธรรมาภิบาล เน้นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสำคัญที่ประชาชนควรรู้ ซึ่งเป็นหลักธรรมาภิบาลด้านหลักความโปร่งใส อยู่ในระดับปานกลาง และพบผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมพบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการที่ดีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ด้านหลักด้านหลักการมีส่วนร่วมพบว่า ร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา อบต. และร่วมในการเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินงานต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งจากผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาของศศิวิมล ธรรมเกษตร (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของ ประชาชนต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดจันทบุรี อยู่ในระดับปานกลาง และพบผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมพบว่าประชาชนที่มีเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการที่ดีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ด้านหลักความรับผิดชอบพบว่า ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด ถูกต้อง ครบถ้วน และทันกำหนดเวลา อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งจากผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาของสุจิตรา มีจำรัส (2550 : 85) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอท่ามะกา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านหลักความรับผิดชอบพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง และพบผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมพบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการที่ดีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. ด้านหลักความคุ้มค่าพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งจากผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาของกำจร รัตนธรรม (2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลแหลมทอง จังหวัดตราด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลแหลมทอง จังหวัดตราด ในด้านหลักความคุ้มค่า พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง และพบผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมพบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อ การบริหารจัดการที่ดีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการที่ดีของท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา และระยะเวลาที่พักอาศัยพบว่า ในการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการที่ดีของท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี โดยการทดสอบสมมุติฐานการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนแตกต่างกันตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา ผู้วิจัยสามารถนำผลเปรียบเทียบมาอภิปรายได้ ดังนี้

2.1 เพศ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการที่ดีของท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันสอดคล้องกับการศึกษาของนพพล สุรนัครินทร์ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการที่ดีของท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการที่ดีของท้องถิ่นแตกต่างกัน

2.2 อายุ พบว่า ประชาชนมีอายุ แตกต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการที่ดีของท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการที่ดีของท้องถิ่นต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประสบการณ์ในการดำเนินชีวิต หรือประสบการณ์ในการทำงาน รวมถึงสภาพแวดล้อมของแต่ละบุคคล จึงทำให้มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของฉนวนกร มีชุม (2546 : 92-199) ได้ ทำการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการที่ดีของท้องถิ่น ตำบลบางพระ จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัย พบว่าประชาชน ที่มีอายุ ต่างกัน

2.3 สถานภาพสมรส พบว่า ประชาชนมีสถานภาพสมรส แตกต่างกันมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการที่ดีของท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของจิตรวรรณ หวังศุภกิจโกศล (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการที่ดี ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยโจด จังหวัดสระแก้ว พบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพสมรส ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการที่ดีแตกต่างกัน

2.4 การศึกษา พบว่า ประชาชนมีการศึกษา แตกต่างกันมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการที่ดีของท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของจิตรวรรณ หวังศุภกิจโกศล (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการที่ดี ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยโจด จังหวัดสระแก้ว พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อ

การบริหารจัดการที่ดีแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการที่ดีของท้องถิ่น ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี” พบว่า การบริหารจัดการที่ดีของท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวมด้านต่าง ๆ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้ การบริหารจัดการที่ดีของท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ยกเว้นด้านหลักนิติธรรม อยู่ในระดับมาก) คือ ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความคุ้มค่า นั้นอยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด จากข้อค้นพบดังกล่าว ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังต่อไปนี้

1. ธรรมเนียมปฏิบัติด้านหลักคุณธรรม
 - 1.1 จัดกิจกรรมให้ประชาชนมีการเข้าร่วมยกย่องเชิดชูผู้ปฏิบัติงานที่มีคุณธรรมดีเด่น
 - 1.2 จัดให้มีกิจกรรมด้านคุณธรรมเพื่อให้ประชาชนได้เข้าร่วมกิจกรรมด้านคุณธรรม
2. ธรรมเนียมปฏิบัติด้านหลักความโปร่งใส
 - 2.1 จัดให้มีการอบรมให้ความรู้ ดังนี้ เช่น เรื่องข้อบังคับจังหวัด เรื่องข้อบัญญัติงบประมาณ และเรื่องข้อมูลการจัดซื้อ-จัดจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี
 - 2.2 จัดกิจกรรมให้ประชาชนมีโอกาสได้เข้าร่วมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารด้วยวิธีการ และรูปแบบต่าง ๆ
3. ธรรมเนียมปฏิบัติด้านหลักการมีส่วนร่วม
 - 3.1 จัดกิจกรรมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการวางแผนโครงการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี
 - 3.2 เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา อบต.
4. ธรรมเนียมปฏิบัติด้านหลักความรับผิดชอบ
 - 4.1 จัดกิจกรรมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบดำเนินการ การวางแผนโครงการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี
 - 4.2 จัดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานกิจกรรมของ อบต.
5. ธรรมเนียมปฏิบัติด้านหลักความคุ้มค่า
 - 5.1 จัดกิจกรรมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผน ส่งเสริม สนับสนุนให้ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพยากรดิน วัสดุอุปกรณ์ ฯลฯ มาใช้ให้เป็นประโยชน์
 - 5.2 จัดกิจกรรมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการร่วมส่งเสริม สนับสนุนให้นำวัสดุที่ใช้

แล้ว กลับมาใช้ใหม่ หรือดัดแปลงให้เกิดผลผลิตใหม่

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ เป็นการมุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนพื้นที่ปกครองของ องค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ที่เป็นกรณีศึกษาต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารจัดการที่ดีของท้องถิ่น โดยพิจารณาความสัมพันธ์ในเชิงความแตกต่างของปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลของประชากรกลุ่มตัวอย่างกับการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล 6 องค์ประกอบเท่านั้น มิได้มุ่งทำการศึกษาลึกซึ้งถึงสาเหตุอันเป็นคำอธิบายต่อปรากฏการณ์ที่ค้นพบจากการศึกษา ผู้ศึกษาจึงเห็นว่า ในโอกาสต่อไป ควรจะได้ทำการวิจัยที่หลากหลายแง่มุม และมีมิติของการศึกษาที่ลึกซึ้งในเรื่องต่าง ๆ ได้แก่

1. การศึกษาความรู้ความเข้าใจในหลักการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของประชาชนจะส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการที่ดีขึ้นกว่าเดิม
2. การพัฒนาคุณภาพการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี
3. การมีส่วนร่วมของประชาชนจะส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการที่ดี